

M.Com Semester - 4 (CBCS) Examination
March/April-2025 (As Per Syllabus Year June-2024)
Advanced Corporate Accounting(Core (New-23))

Time: 2:30 Hours

Marks: 70

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

પ્રશ્ન-૧ પ્રિયંકા લિમિટેડનું તા.૩૧-૦૩-૨૦૨૫ના રોજનું કાચુ સરવૈયુ નીચે મુજબ છે.

(૨૦)

વિગત	ઉધાર રકમ	જમા રકમ
ઇક્વિટી શેરમુડી	-	૧૨,૦૦,૦૦૦
૧૨%ની પ્રેફ.શેરમુડી	-	૩,૦૦,૦૦૦
૧૦%ની રીડિમેબલ ડિબેન્ચર	-	૩,૦૦,૦૦૦
શરૂઆતનો સ્ટોક	૧,૪૦,૦૦૦	-
ખરીદી અને વેચાણ	૧૮,૬૦,૦૦૦	૩૨,૦૦,૦૦૦
માલ પરત	૮૦,૦૦૦	૬૦,૦૦૦
જમીન અને મકાન	૮,૦૦,૦૦૦	
પ્લાન્ટ અને યંત્રો	૬,૦૦,૦૦૦	-
દેવાદારો અને લેણદારો	૪,૦૦,૦૦૦	૨,૦૦,૦૦૦
જકાત	૧,૮૦,૦૦૦	-
વેચાણ વિતરણ ખર્ચા	૪૦,૦૦૦	-
જાવક માલ ગાડાભાડું	૧૬,૦૦૦	-
મજૂરી	૬,૮૦,૦૦૦	-
વહીવટી ખર્ચા	૧,૭૦,૦૦૦	-
વાહનો	૧,૨૦,૦૦૦	-
ડિરેક્ટર ફી	૨૦,૦૦૦	-
ડિરેક્ટરની લોન	-	૪૦,૦૦૦
ડિબેન્ચર વ્યાજ	૧૨,૦૦૦	-
રોકાણોનું વ્યાજ	-	૧૬,૦૦૦
સ્ટાફ પેન્શન ફંડ	-	૧૬,૦૦૦
રોકાણો	૩,૦૦,૦૦૦	-
ડિબેન્ચર વટાવ	૮૦,૦૦૦	-
હૂંડીઓ	૭૨,૦૦૦	૨૦,૦૦૦
બાંધી મુદતની થાપણો	-	૪૮,૦૦૦
સામાન્ય અનામત	-	૧,૪૦,૦૦૦
શેર જપ્તી ખાતું	-	૨૦,૦૦૦
રોકડ અને બેંક	૫૦,૦૦૦	-
નફા નુકશાન ખાતું	-	૬૦,૦૦૦
	૫૬,૨૦,૦૦૦	૫૬,૨૦,૦૦૦

વધારાની માહિતી:

- 1) કંપનીની સત્તાવાર મુડી નીચે પ્રમાણે છે. ૧૫,૦૦૦ ઇક્વિટી શેર દરેક રૂ.૧૦૦નો અને ૧૨%ના ૩૦૦૦ પ્રેફ.શેર દરેક રૂ.૧૦૦નો.
- 2) આખર સ્ટોકની કિંમત રૂ.૨,૮૦,૦૦૦ આંકવામા આવી હતી.
- 3) જમીન-મકાન પર ૫% પ્લાંટ-ચંત્રો પર ૧૦% અને વાહનો પર ૨૦% ઘસારો ગણો.
- 4) રોકાણો પર મળવાનું બાકી વ્યાજ રૂ.૧૪,૦૦૦ છે.
- 5) દેવાદારો પર ૫ % ઘાલખાધ અનામતની જોગવાઈ કરો.
- 6) સામાન્ય અનામત ખાતે રૂ.૪૦,૦૦૦ લઈ જવા.
- 7) ડિરેક્ટરો એ ઇક્વિટી શેરમુડી પર ૧૦%ડિવિડન્ડની ભાલામણ કરી છે.
- 8) સુચિત ડિવિડન્ડ પર ૨૦% કોર્પોરેટ ડિવિડન્ડ ટેક્સની જોગવાઈ કરો. (જેમા સરચાર્જ અને સેસનો સમાવેશ થાય છે.)

કંપનીધારા ૨૦૧૩ની જોગવાઈ પ્રમાણે પરિશિષ્ટ ૩ મુજબ વાર્ષિક હિસાબો તૈયાર કરો.

અથવા

પ્રશ્ન-૧ આયુષ કંપની લીમિટેડના મેનેજરને માસિક રૂ. ૭૦૦૦૦ પગાર વત્તા પગાર અને કમિશન ચૂકવ્યા બાદના કંપનીના ચોખ્ખા નફા પર ૧% લેખે કમિશન મળવાપાત્ર છે. તા. ૩૧-૦૩-૨૦૨૫ નાં રોજ પુરા થતા વર્ષનું નફા-નુકશાન ખાતું નીચે મુજબ છે.

વિગત	રકમ	વિગત	રકમ
પગાર અને બોનસ	૩૦૦૦૦૦૦	કાચો નફો	૨૨૦૦૦૦૦૦
સામાન્ય ખર્ચાઓ	૧૦૦૦૦૦૦	સરકાર તરફથી સબસીડી	૨૮૨૦૦૦૦
ઘસારો	૨૦૦૦૦૦૦	કાયમી મિલકતોના વેચાણ પર નફો	૧૧૮૦૦૦૦
સંશોધન ખર્ચાઓ	૭૬૦૦૦૦		
મેનેજરને પગાર	૮૪૦૦૦૦		
અગાઉથી ચૂકવેલ મેનેજરનું કમીશન	૨૦૦૦૦૦		
ઘાલખાધ અનામત	૨૦૦૦૦૦		
આવકવેરા જોગવાઈ	૩૦૦૦૦૦૦		
સૂચિત ડીવીડન્ડ	૫૦૦૦૦૦૦		
ચોખ્ખો નફો	૧૦૦૦૦૦૦૦		
	૨૬૦૦૦૦૦૦		૨૬૦૦૦૦૦૦

કંપનીધારા પ્રમાણે માન્ય ઘસારાની રકમ રૂ. ૧૮૦૦૦૦૦ છે. કલમ ૩૮૭ મુજબ મેનેજરને ચૂકવવાપાત્ર મહત્તમ મહેનતાણાની રકમની ગણતરી કરો તેમજ પગાર વત્તા અગાઉથી ચૂકવાયેલ કમિશનની તફાવતની રકમ કલમ ૩૮૭ મુજબ શોધો.

પ્રશ્ન-૨ નીચે એચ.લિમિટેડનાં અને એસ.લિમિટેડનાં ૩૧મી ડિસેમ્બર, ૨૦૨૪ના રોજનાં પાકાં સરવૈયા આપ્યાં છે:

(૨૦)

દેવાં	એચ.લિમિટેડ	એસ.લિમિટેડ	મિલકતો	એચ.લિમિટેડ	એસ.લિમિટેડ
શેરમુડી: રૂ.૧૦૦નો એક એવા શેર	૧૦,૦૦,૦૦૦	૫,૦૦,૦૦૦	કાયમી મિલકતો	૪,૮૦,૦૦૦	૨,૫૦,૦૦૦
અનામત અને વધારો:			એસ. લિમિટેડમાં રોકાણ	૫,૦૦,૦૦૦	-
સામાન્ય અના.	૧,૦૦,૦૦૦	૧,૫૦,૦૦૦	ચાલુ મિલકતો	૭,૨૦,૦૦૦	૭,૫૦,૦૦૦
ન.નુ. ખાતું	૧,૬૦,૦૦૦	૧,૫૦,૦૦૦			
ચાલુ દેવાં	૪,૪૦,૦૦૦	૨,૦૦,૦૦૦			
	<u>૧૭,૦૦,૦૦૦</u>	<u>૧૦,૦૦,૦૦૦</u>		<u>૧૭,૦૦,૦૦૦</u>	<u>૧૦,૦૦,૦૦૦</u>

નીચેની વધારાની માહિતી આપવામાં આવી છે:

- ૧) એચ.લિ.એ તા.૧-૦૪-૨૦૨૪ના રોજ એસ.લિ.ના ૩૦૦૦ શેર ખરીદ્યા હતા. તા.૧-૧-૨૦૨૪ના રોજ એસ.લિ.ની અનામતો અને વધારાની સ્થિતિ નીચે પ્રમાણે હતી.: (અ) સામાન્ય અનામત રૂ.૨,૫૦,૦૦૦ (બ) નફાનુકશાન ખાતાની બાકી રૂ.૧,૨૦,૦૦૦
- ૨) ૧-૦૭-૨૦૨૪ના રોજ એસ.લિ.એ રૂ.૧૦૦નો દાર્શનિક કિંમતનો એક એવા બોનસ શેર, દર ચાર શેરે ૧ શેર લેખે બહાર પાડ્યા છે. આ રીતે મળેલા બોનસ શેરની કોઇ નોંધ એસ.લિ.ના ચોપડે કરવામાં આવી નથી.
- ૩) ૩૦-૦૬-૨૦૨૪ના રોજ એસ.લિ.એ પોતાના શેર ખરીદ્યા પહેલાનાં નફામાંથી તે વખતની મુડી પર ૨૫% લેખે ડિવિડન્ડ જાહેર કર્યું છે. એચ.લિ.એ આ ડિવિડન્ડ તેના નફાનુકશાન ખાતે જમા કર્યું છે.
- ૪) એચ.લિ.એ રૂ.૫૦,૦૦૦ એસ.લિ.પાસેથી ખરીદેલા સ્ટોક અંગે ચુકવવાના છે.આ બધો જ સ્ટોક એચ.લિ.પાસે ૩૧-૧૨-૨૦૨૪ના રોજ હતો.એસ.લિ.એ મુળકિંમત પર ૨૫%નો નફો કર્યો છે.
- ૫) એચ.લિ.એ રૂ.૧,૦૦,૦૦૦નું એક યંત્ર એસ.લિ.ને ફેરબદલી કરી આપ્યું છે. એચ.લિ.ના ચોપડે આ યંત્રની કિંમત રૂ.૮૦,૦૦૦ હતી.

૩૧-૧૨-૨૦૨૪ ના રોજ એકત્રિત પાકું સરવૈયું તૈયાર કરો.

અથવા

પ્રશ્ન-૨ અ લિમિટેડે તા.૦૧-૦૪-૨૦૨૪ના રોજ બ લિમિટેડના ૮૦% શેર ખરીદ્યા હતા. તા.૩૧મીમાર્ચ, ૨૦૨૫ના રોજ બન્ને કંપનીઓનાં પાકાં સરવૈયા નીચે મુજબ હતા:

દેવાં	એ.લિમિટેડ	બી.લિમિટેડ	મિલકતો	એ.લિમિટેડ	બી.લિમિટેડ
શેરમુડી: રૂ.૧૦નો એક એવા ઓર્ડિ. શેર	૩,૦૦,૦૦૦	૧,૦૦,૦૦૦	કાયમી મિલકતો	૨,૫૦,૦૦૦	૧,૩૦,૦૦૦
૬% પ્રેફ.શેર દરેક રૂ.૧૦૦નો	-	૪૦,૦૦૦	બ.લિમિટેડના શેર	૮૫,૦૦૦	-
શેર પ્રીમિયમ	૧૨,૦૦૦	-	સ્ટોક	૩૫,૦૦૦	૩૦,૦૦૦
સામાન્ય અના.	૩૦,૦૦૦	૨૦,૦૦૦	દેવાદારો	૨૦,૦૦૦	૩૫,૦૦૦
ન.નુ.ખાતું	૧૫,૦૦૦	૧૦,૦૦૦	બ લિ.પાસે લેણા	૪,૫૦૦	-
૧૨%ના ડિબે.	૫૦,૦૦૦	૩૦,૦૦૦	બેંક સિલક	૨૭,૫૦૦	૧૮,૦૦૦
ચાલુ દેવાં	૫૦,૦૦૦	૧૦,૦૦૦	બ લિ.ના ડિબેચર (મુળ કિંમત)	૨૫,૦૦૦	-
અ લિ.ને ચુકવ્યા	-	૪૦૦૦			
	<u>૪,૫૭,૦૦૦</u>	<u>૨,૧૪,૦૦૦</u>		<u>૪,૫૭,૦૦૦</u>	<u>૨,૧૪,૦૦૦</u>

નીચેની વધારાની માહિતી ધ્યાનમાં લઇને તા.૩૧મી માર્ચ, ૨૦૨૫ના રોજનું એકત્રિત પાકું સરવૈયું બનાવો.

- તા. ૩૧મી માર્ચ, ૨૦૨૫ના રોજ પુરા થતા વર્ષનો બ લિ.નો નફો રૂ.૪૦૦૦ હતો. પરંતુ ૧-૦૪-૨૦૨૪ પછી તેની અનામાતમાં વધારો થયો નથી.
- બ લિમિટેડે તા.૨૫-૦૩-૨૦૨૫ના રોજ રૂ.૫૦૦નો ચેક મોકલ્યો હતો. જે અ લિમિટેડને તા.૨-૦૪-૨૦૨૫ના રોજ મળ્યો હતો.
- પ્રેક્ષર હોલ્ડરોને મત આપવાનો કોઈ અધિકાર નથી. તેમ જ તેમને વધારાના નફામાં ભાગ લેવાનો અધિકાર નથી. તેમના તા.૩૧-૦૩-૨૦૨૫ના રોજ પુરા થતા વર્ષના ડિવિડન્ડ અંગે કોઈ જોગવાઈ કરવામાં આવી નથી.

પ્રશ્ન-૩ X લીમિટેડની નીચેની માહિતી પરથી basic EPS અને ડાઈલ્યુટેડ EPSની ગણતરી કરો.

(૧૫)

ઇક્વિટી શેર હોલ્ડરોને ફાળે આવતો ચોખ્ખો નફો	રૂ. ૩૦૦૦૦૦૦
ઇક્વિટી શેરની સંખ્યા	૬૦૦૦૦૦
૧૦%ના કન્વર્ટીબલ પ્રેફરેન્સ શેર, દરેક રૂ. ૧૦૦ નો	૪૦૦૦૦
(એક પ્રેફરન્સ શેર ૮ ઇક્વિટી શેરમાં ફેરબદલ થઈ શકશે)	
કરવેરાનો દર ૩૦% છે જ્યારે ડીવીડન્ડ વહેંચણી પર કરવેરાનો દર ૧૨.૫% છે.	

અથવા

પ્રશ્ન-૩ અવિનાશ લીમિટેડ પાસે તા. ૧ એપ્રિલ, ૨૦૧૭ના રોજ ૬૦૦૦૦૦ ઇક્વિટી શેર છે. વર્ષ ૨૦૧૭-૧૮ દરમિયાનનો કંપનીનો નફો ૧૫૦૦૦૦૦ રૂ. છે. ૨૦૧૭-૧૮ દરમિયાન સરેરાશ વ્યાજબી શેરદીઠ કીમત રૂ. ૨૫ છે. કંપનીએ તેના કર્મચારીઓને ૧૦૦૦૦૦ ઇક્વિટી શેર દરેક રૂ. ૧૫ના option કીમતે આપેલ છે. basic EPS અને ડાઈલ્યુટેડ EPSની ગણતરી કરો

પ્રશ્ન-૪ માનવ સંપત્તિના હિસાબોને વ્યાખ્યાયિત કરી માનવ સંપત્તિના હિસાબોના ફાયદા અને મર્યાદા ચર્ચો.

(૧૫)

અથવા

પ્રશ્ન-૪ XBRL અહેવાલપ્રેષણ પર વિસ્તૃત નોંધ લખો.

English Version

Que-1 Following is the Balance Sheet of Priyanka Limited for the year ends on 31-03-2015.

(20)

Particular	Debit Rs.	Credit Rs.
Equity Share Capital	-	12,00,000
12% Preference Share Capital	-	3,00,000
10% Redeemable Debentures	-	3,00,000
Opening Stock	1,40,000	-
Purchases and Sales	18,60,000	32,00,000
Goods Returned	80,000	60,000
Land and Building	8,00,000	-
Plant and Machinery	6,00,000	-
Debtors and Creditors	4,00,000	2,00,000
Octroi	1,80,000	-
Selling and Distribution Expenses	40,000	-
Carriage outward	16,000	-
Wages	6,80,000	-
Administrative expenses	1,70,000	-
Vehicles	1,20,000	-
Directors Fees	20,000	-
Loan from Directors	-	40,000
Interest on Debentures	12,000	-
Interest of investments	-	16,000
Staff Pension Fund	-	16,000
Investments	3,00,000	-

Discount on debenture	80,000	
Bills	72,000	20,000
Fixed Deposit	-	48,000
General Reserve	-	1,40,000
Share Forfeiture Account	-	20,000
Cash and Bank	50,000	-
Profit and loss Account	-	60,000
	<u>56,20,000</u>	<u>56,20,000</u>

Additional Information:

- 1) Authorized Capital of the company is as under: 15000 Equity Share of Rs.100 each and 3000 12% Preference Share of Rs.100 each.
- 2) Closing Stock is valued at Rs.2,80,000.
- 3) Depreciate Land and Building by 5%, Plant and Machinery by 10% and Vehicles by 20%.
- 4) Interest receivable on investment is Rs.14,000.
- 5) Provide bad debts reserve on debtors by 5%.
- 6) Transfer Rs.40,000 to General Reserve.
- 7) The Directors have proposed 10% dividend on Equity share capital.
- 8) Provide Corporate Dividend Tax at 20% (including surcharge and cess) on proposed dividend.

Prepare Final Accounts of the company as per Schedule-III of the Companies Act,2013.

OR

Que-1 The manager of Ayush company limited is entitled to get a salary of Rs. 70000 per month plus 1% commission on the net profit of the company after such salary and commission.

Particular	Rs	Particular	Rs
Salaries and Bonus	3000000	Gross Profit	22000000
General Expenses	1000000	Subsidy from Govt.	2820000
Depreciation	2000000	Profit on sales of fixed assets	1180000
Research Expenditures	760000		
Manager's Salary	840000		
Commission to manager paid in advance	200000		
Bad debt reserve	200000		
Provision for Income Tax	3000000		
Proposed Dividend	5000000		
Net Profit	10000000		
	<u>26000000</u>		<u>26000000</u>

Allowed depreciation as per company's act is Rs. 1800000. Calculate the maximum remuneration payable to manager as per section 387.

Find out the difference between salary plus the commission already paid in advance and the amount according to section 387.

Que-2 The following are the balance sheet of H Limited and S Limited as on 31st December, 2024.

(20)

Liabilities	H	S	Assets	H	S
Share Capital (Rs. 100 each)	1000000	500000	Fixed assets	480000	250000
General Reserve	100000	150000	Investment in S Limited	500000	NIL
Profit & Loss A/c	160000	150000	Current assets	720000	750000
Current Liabilities	440000	200000			
	<u>1700000</u>	<u>1000000</u>		<u>1700000</u>	<u>1000000</u>

Additional Information:

- (1) H Limited acquired 3000 shares in S limited on 1-4-2024. The reserve & surplus position of S limited as on 1-1-2024 was as under:
General Reserve Rs. 250000 Profit & Loss a/c Rs. 120000
- (2) On 1-7-2024 S limited issued 1 shares for every 4 shares held as bonus shares at a face value of Rs. 100 per share. No entry has been made in the books of H Limited. For the receipt of these bonus shares.

- (3) On 30-6-2024 S limited declared a dividend out of its pre-acquisition profits of 25% on its share capital. H Limited credited the dividend to its profit & Loss Account.
- (4) H limited owed S Limited Rs. 50000 for purchase of stock on 31-12-2024. S Limited made a profit of 25% on cost.
- (5) H Limited transferred a machine to S Limited for Rs. 100000. The book value of the machine to H limited was Rs. 80000.

Prepare consolidated balance sheet as on 31-12-2024.

OR

Que-2 A limited Acquired 80% shares of B limited as on 1-4-2024. The Balance sheets of the companies as on 31st March, 2025 are given below:

Liabilities	A	B	Assets	A	B
Share Capital: Equity Shares of Rs. 10 each	300000	100000	Fixed assets	250000	130000
6% Preference Share Capital each of Rs. 100	-	40000	Shares of B Limited	95000	-
Share Premium	12000	-	Stock	35000	30000
General Reserve	30000	20000	Debtors	20000	35000
Profit & Loss A/c	15000	10000	Due from B Limited	4500	-
12% Debentures	50000	30000	Bank Balance	27500	19000
Current Liabilities	50000	10000	Debentures of B Ltd.(at cost)	25000	-
Payable to A Limited	-	4000			
	457000	214000		457000	214000

Prepare consolidated Balance Sheet of both the companies as on 31-3-2025. After considering the following information:

- 1) Profit of B Limited for the year ending on 31st March, 2025 was Rs. 4000 but there has been no increase in the general reserve since 1-4-2024.
- 2) B Limited has dispatched a cheque of Rs. 500 to A limited on 25-3-2025 to A Limited which was later received on 2-4-2025.
- 3) Preference shareholders have no voting rights and are not entitled to take part in additional profit. No provision for dividend on these shares has been made for the year ending on 31-3-2025.

Que-3 From the following information relating to X limited, calculate basic EPS and Diluted EPS. (15)

Net profit for the current year attributable to equity shareholders Rs. 3000000

Number of Equity shares 600000

10% Convertible Preference shares of Rs 100 each 40000

(Each preference share is convertible into 8 Equity Shares)

Tax rate is 30%, while Dividend Distribution Tax is 12.5%

OR

Que-3 Avinash Limited had 600000 equity shares on 1st April, 2017. The company earned a profit of Rs. 1500000 during the year 2017-18. The average fair value per share during 2017-18 was Rs. 25. The company has given share option to its employees of 100000 equity shares at option price of Rs. 15. Calculate basic EPS and Diluted EPS.

Que-4 Define human Resource Accounting and discuss the advantages and limitations of human resource accounting. (15)

OR

Que-4 Write a detailed note on XBRL Reporting. (15)
